

HFT 44, Tentamen i högfrekvensteknik, kurskod EEM021 2012-08-30, fm i "M"-salar. Längd: 4 timmar.

Tillåtna hjälpmedel:	Beta, Physics Handbook, valfri kalkylator, formelsamling i Elektromagnetisk fältteori av Eva Palmgren, egna anteckningar i formelsamlingen och på en A4 blad (dock inte lösningar till uppgifter)
Frågor uppg 1-6	Vincent Desmaris, tel ankn. 1846
Frågor uppg 7	Hans Hjelmgren, tel 070-520 13 46
Resultatet	Anslås på kursens hemsida
Granskning	Sker på tid och plats som anges på kurshemsida
Betygsgränser	24p för betyg 3, 36p för betyg 4 och 48p för betyg 5
Kom ihåg	Lösningen på uppgift 7 lämnas i separat omslag
Observera	Omotiverade lösningar kan ge poängavdrag!

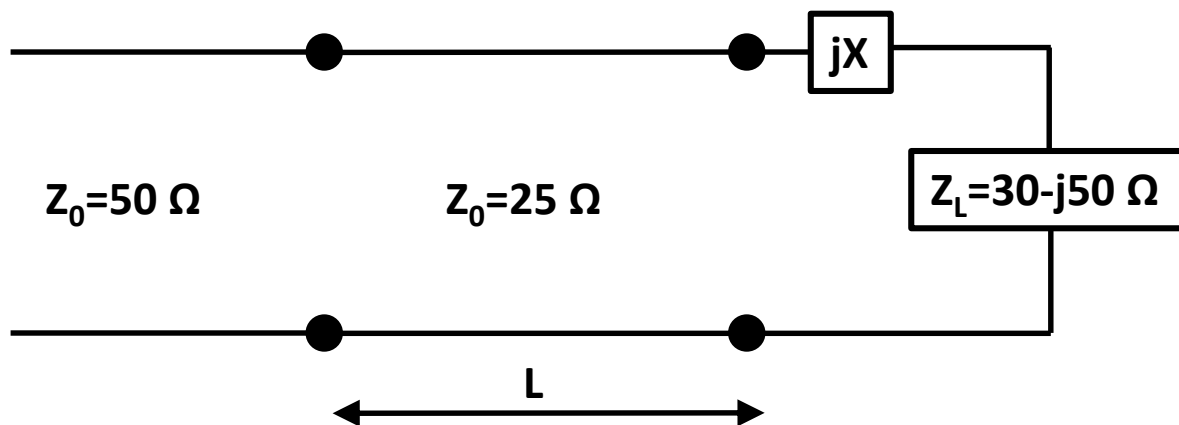
Duggadelen

Poängen på uppgift 1 kan ersättas med resultatet på första uppgiften på duggan.
Poängen på uppgift 3 kan ersättas med resultatet på andra uppgiften på duggan.

Transmissionsledningar:

Problem 1. 10p. (D)

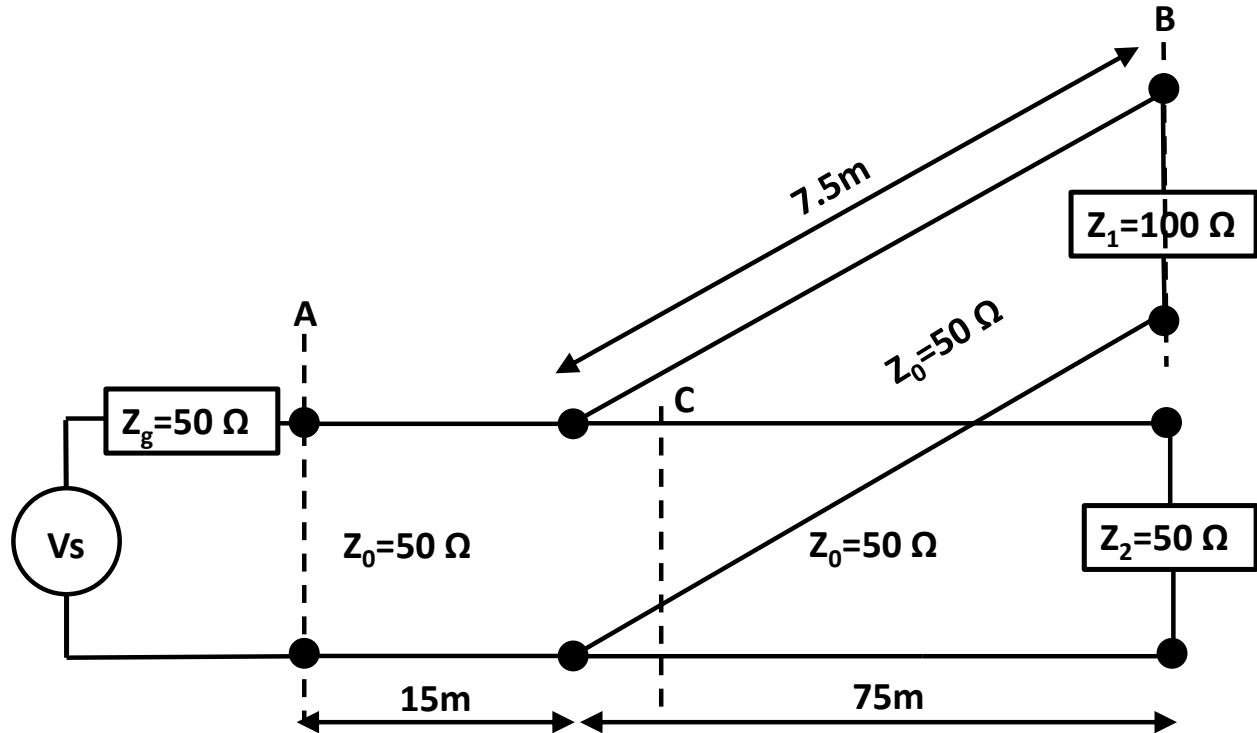
En last med impedansen $30-j50\Omega$ är seriekopplade med en reaktans X och ansluten till en förlustfri transmissionsledning med karakteristisk impedans 25Ω och längd L . Transmissionsledningen är själv ansluten till en 50Ω signallinje.

Bestäm längden L av transmissionsledningen och reaktansen X för att få $VSWR=1$ i signallinjen.

Problem 2. 7p.

Kretsen i nedanstående figur matas av en pulsfunktionsgenerator med intern impedans av 50Ω som slås på vid $t=0$ och levererar en enda puls $V_s=2V$ på $3ns$. Alla transmissionsledningar är förlustfria och har karakteristisk impedans $Z_0=50 \Omega$. Anta att utbredningshastigheten är lika med ljushastigheten.

- Rita spänningen vid ingången av första transmissionsledningen (A) för $0 < t < 130 ns$.
- Rita spänningen vid lasten Z_1 (B) för $0 < t < 130 ns$.
- Rita spänningen vid C för $0 < t < 130 ns$.

Våglödare:

Problem 3. 10p. (D)

En rektangulär våglödare är fylld med ett förlustfritt dielektriskt material med $\epsilon_r = 9$. Våglödarens inre mått är $a=1 cm$ och $b=0.7 cm$

Vilka moder kan utbreda sig vid 21 GHz.?

Problem 4. 6p.

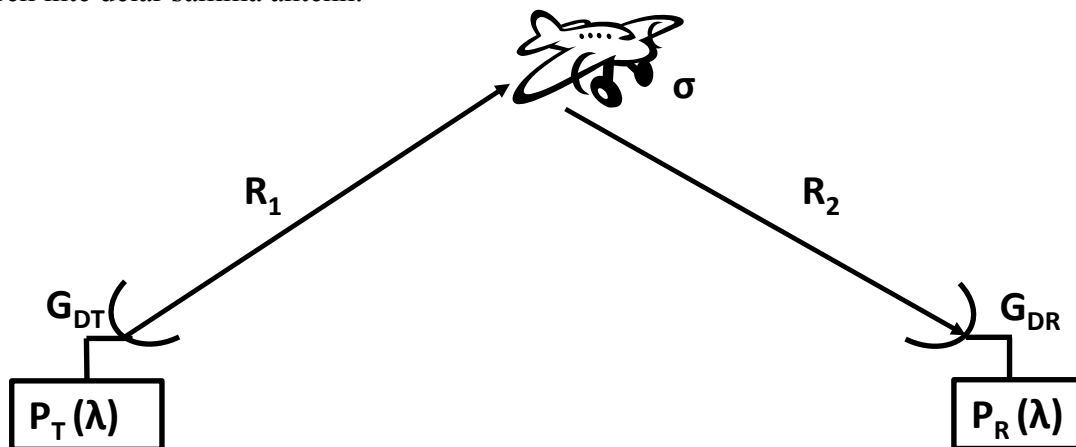
En våg utbreder sig vid 14GHz i en cylindrisk våglödare ifyll med teflon ($\epsilon_r = 2.08$) och har en radie på 0.5 cm.

Över vilket avstånd ändrar sig fasen med 90 grader?

Antenner

Problem 5. 8p.

För att öka radartvårsnittet av ett objekt kan man använda en bistatisk radar, där mottagaren och sändaren inte delar samma antenn.

Härled uttrycken för kvoten mellan den sända effekten (P_T) och den mottagna effekten (P_R) i mottagaren som funktion av antennernas egenskaper samt R_1 och R_2 .

Problem 6. 9p.

Antag att strömfördelningen i en centermatad kort spötantenn med längden $2h$ ($h \ll \lambda$) är

triangulär $I(z) = I_0 \left(1 - \frac{|z|}{h} \right)$.

Beräkna de elektriska och magnetiska fälten i fjärrzonen.

Mikrovåg

Problem 7. 10p.

Figuren nedan visar en last och en förlustfri tvåport bestående av ett s.k. L-nät (två diskreta passiva komponenter). Systemimpedansen $Z_0 = 100 \Omega$.

a. (8p) Använd det bifogade Z/Y Smithdiagrammet för att konstruera ett L-nät som transformerar lasten $Z_L = 25 + j50 \Omega$ till $Z_{in} = 60 + j180 \Omega$ för frekvensen 3 GHz. Markera tydligt i Smithdiagrammet, riv ur det och bifoga det till din lösning.

b. (2p) Bestäm även reflektionskoefficienterna mot last och ingång, Γ_L och Γ_{in} , genom att läsa av dem i Smithdiagrammet. Visa tydligt hur du har läst av dem.

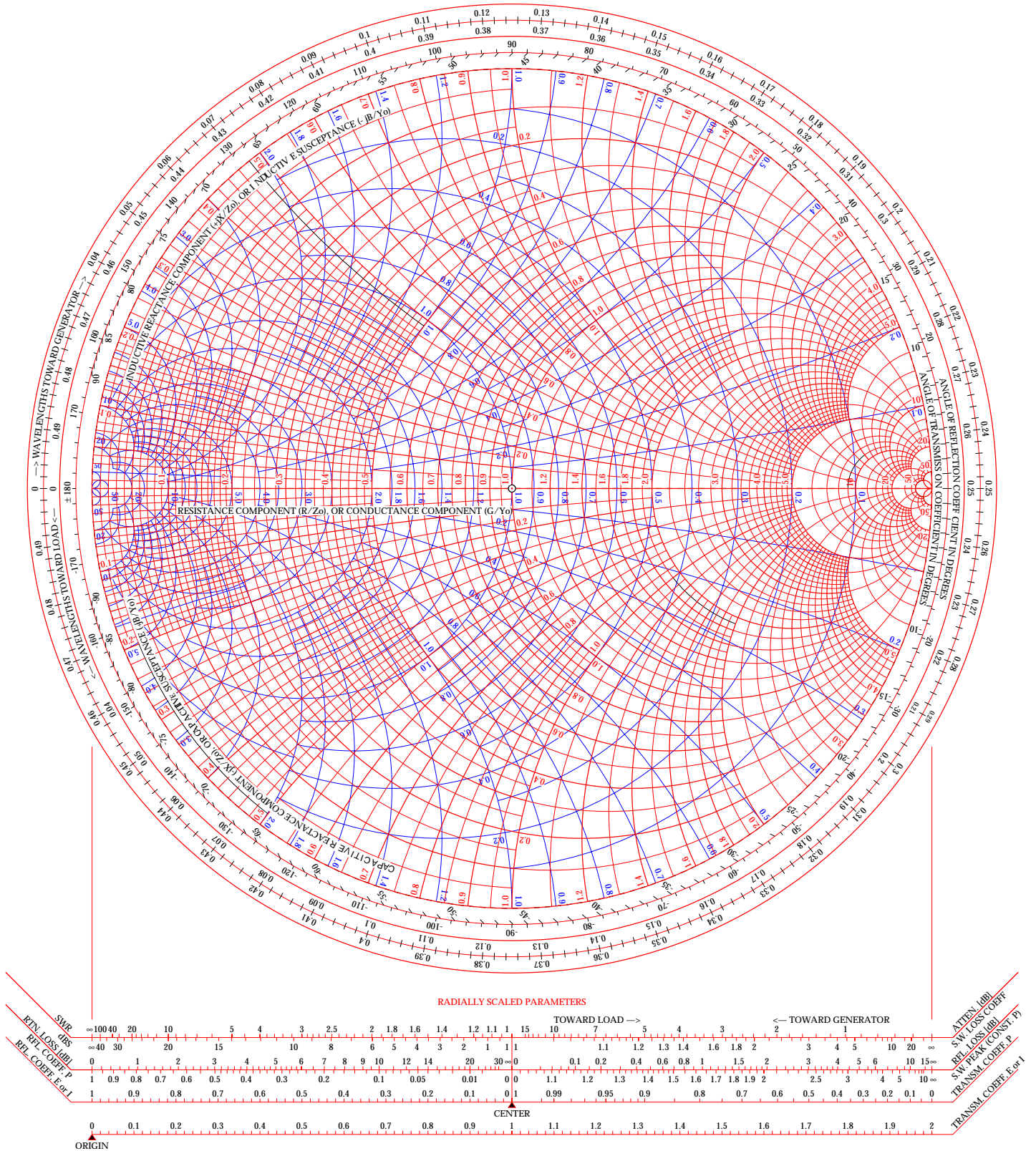

NAME	TITLE	DWG. NO.
SMITH CHART FORM ZY-01-N	COLOR BY J. COLVIN, UNIVERSITY OF FLORIDA, 1997	DATE

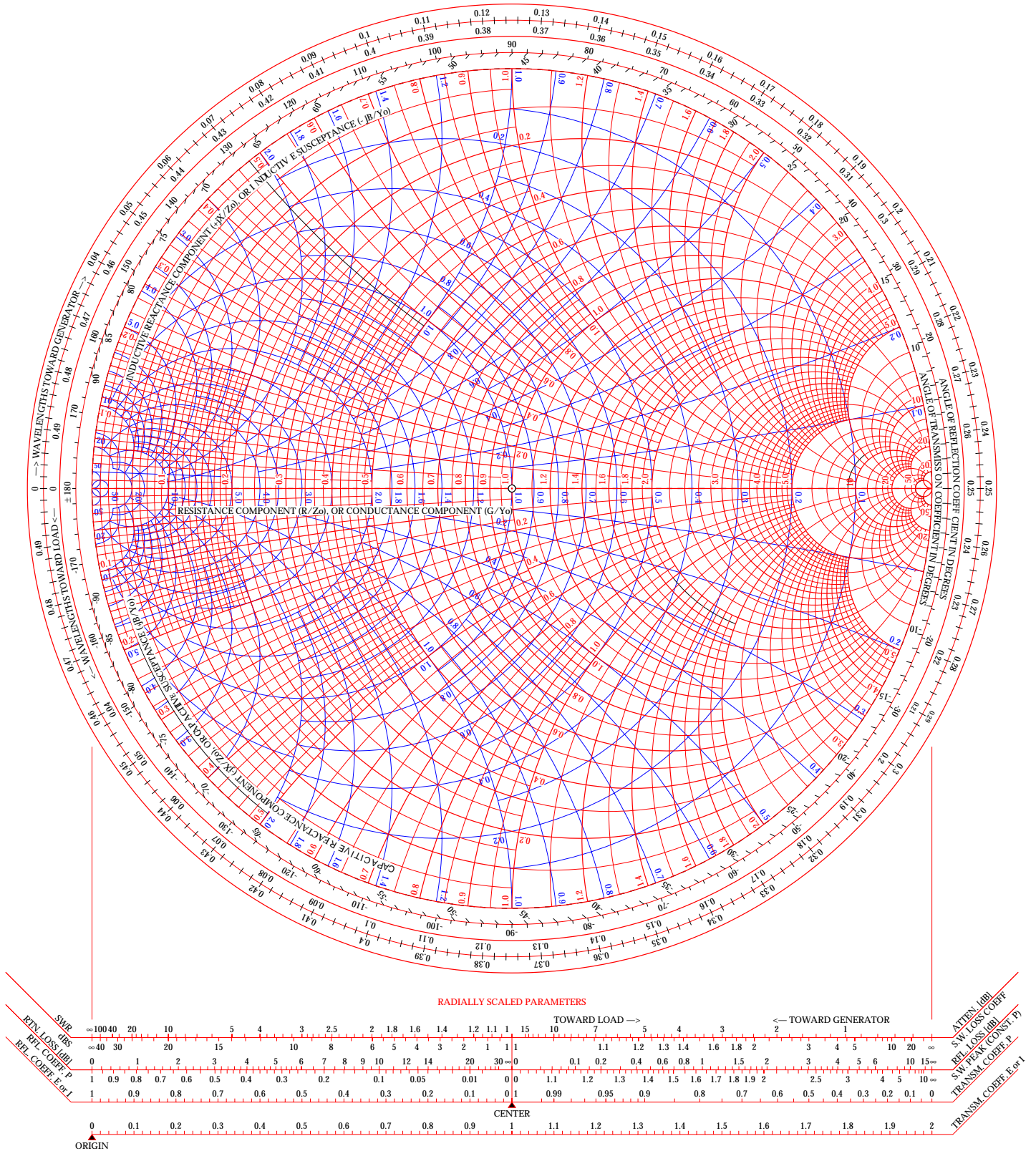
NORMALIZED IMPEDANCE AND ADMITTANCE COORDINATES

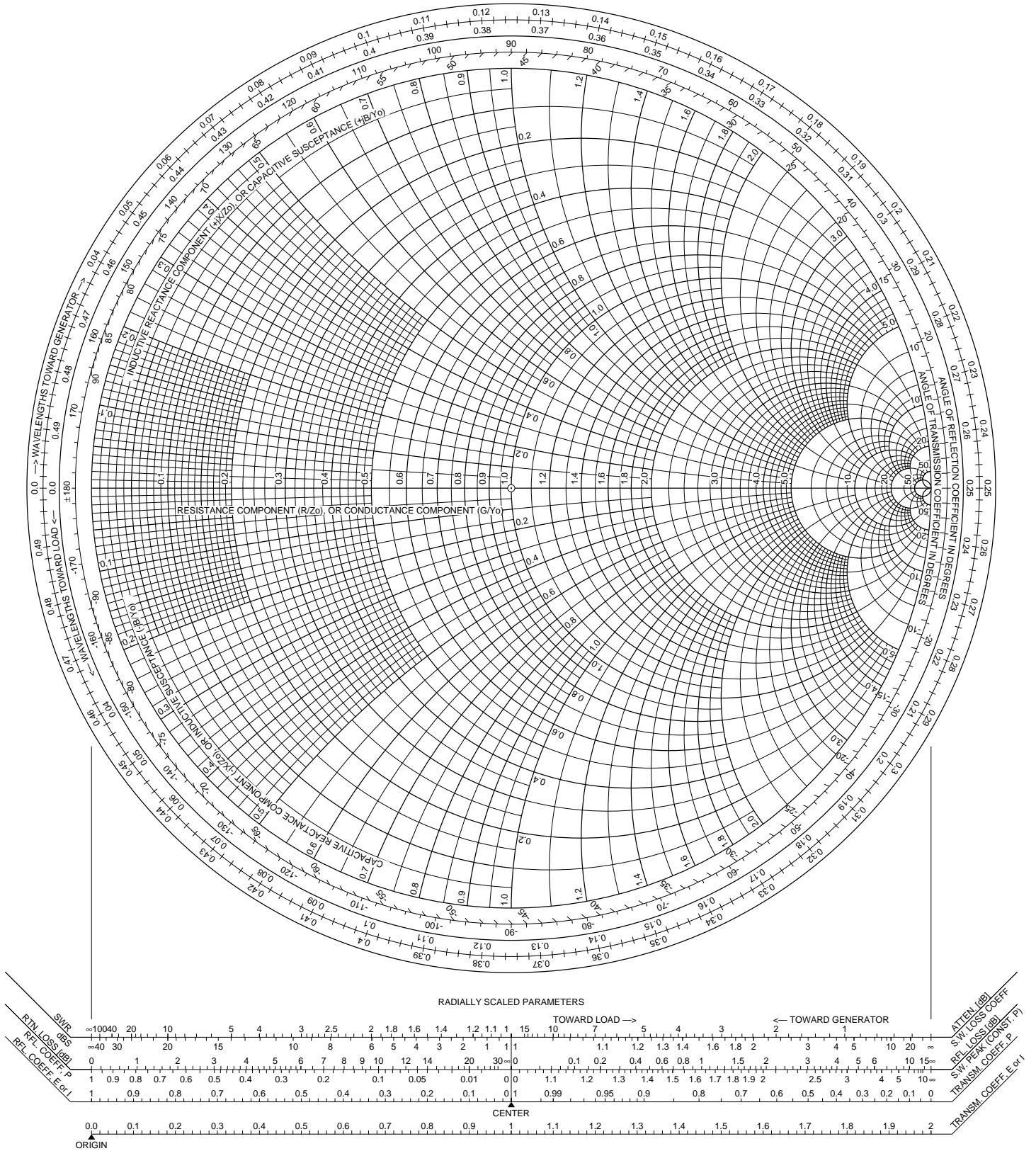
NAME	TITLE	DWG. NO.
SMITH CHART FORM ZY-01-N	COLOR BY J. COLVIN, UNIVERSITY OF FLORIDA, 1997	DATE

NORMALIZED IMPEDANCE AND ADMITTANCE COORDINATES

smithdiagram

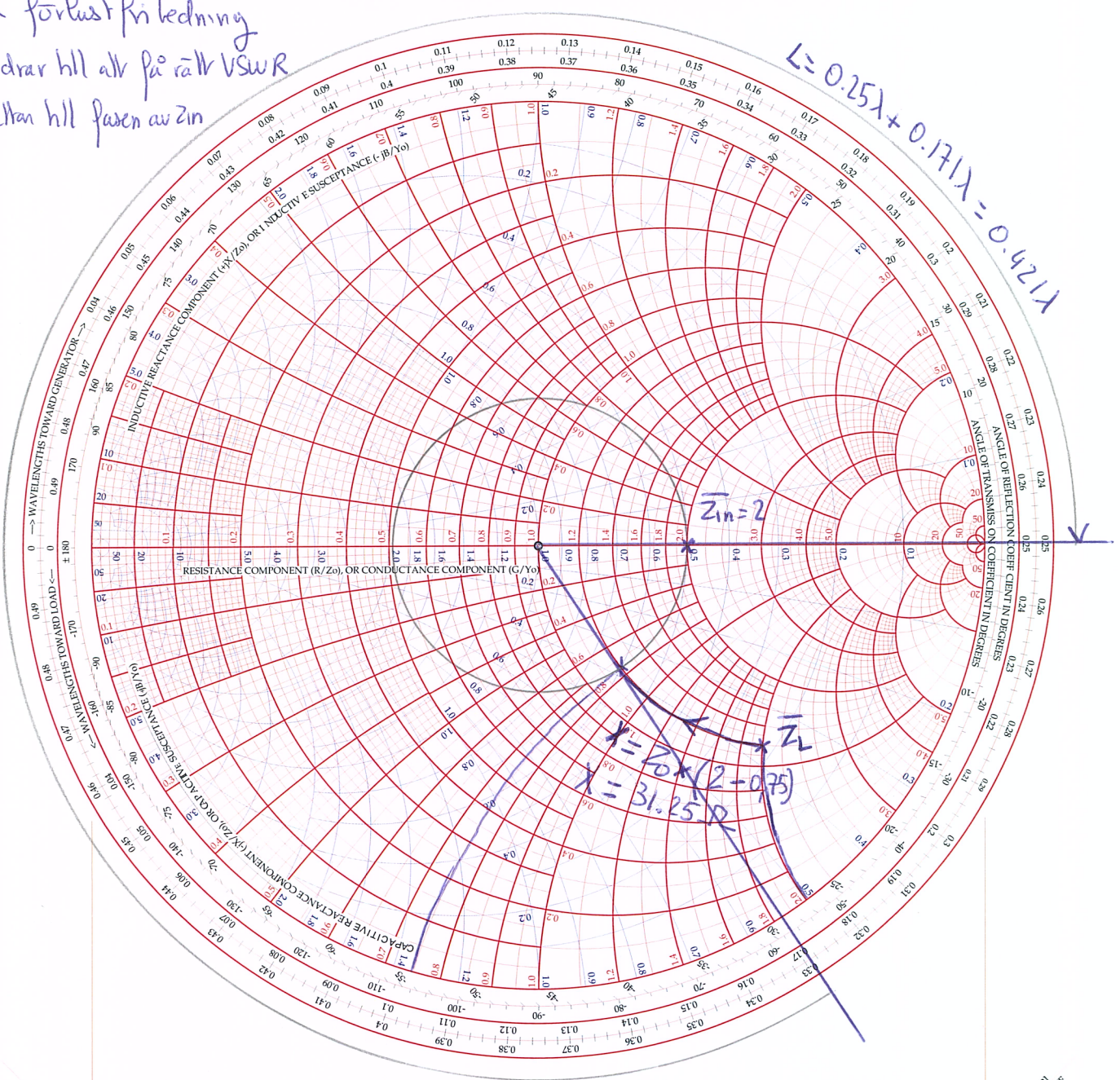
$$Z_L = 30 - j50 \rightarrow \bar{Z}_L = \frac{Z_L}{Z_0(=25\Omega)} = 1.2 - j2j$$

$$Z_{in} = 50\Omega \rightarrow \bar{Z}_{in} = \frac{Z_{in}}{Z_0(=25\Omega)} = 2$$

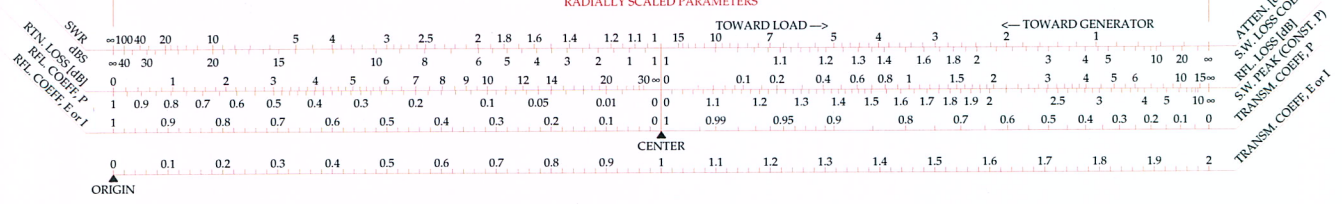
NAME	TITLE	DWG. NO.
SMITH CHART FORM ZY-01-N	COLOR BY J. COLVIN, UNIVERSITY OF FLORIDA, 1997	DATE

NORMALIZED IMPEDANCE AND ADMITTANCE COORDINATES

Antra förlustfri ledning
 X bidrar till att på räkta VSWR
 L räkna till fasen av Z_{in}

RADIALLY SCALED PARAMETERS

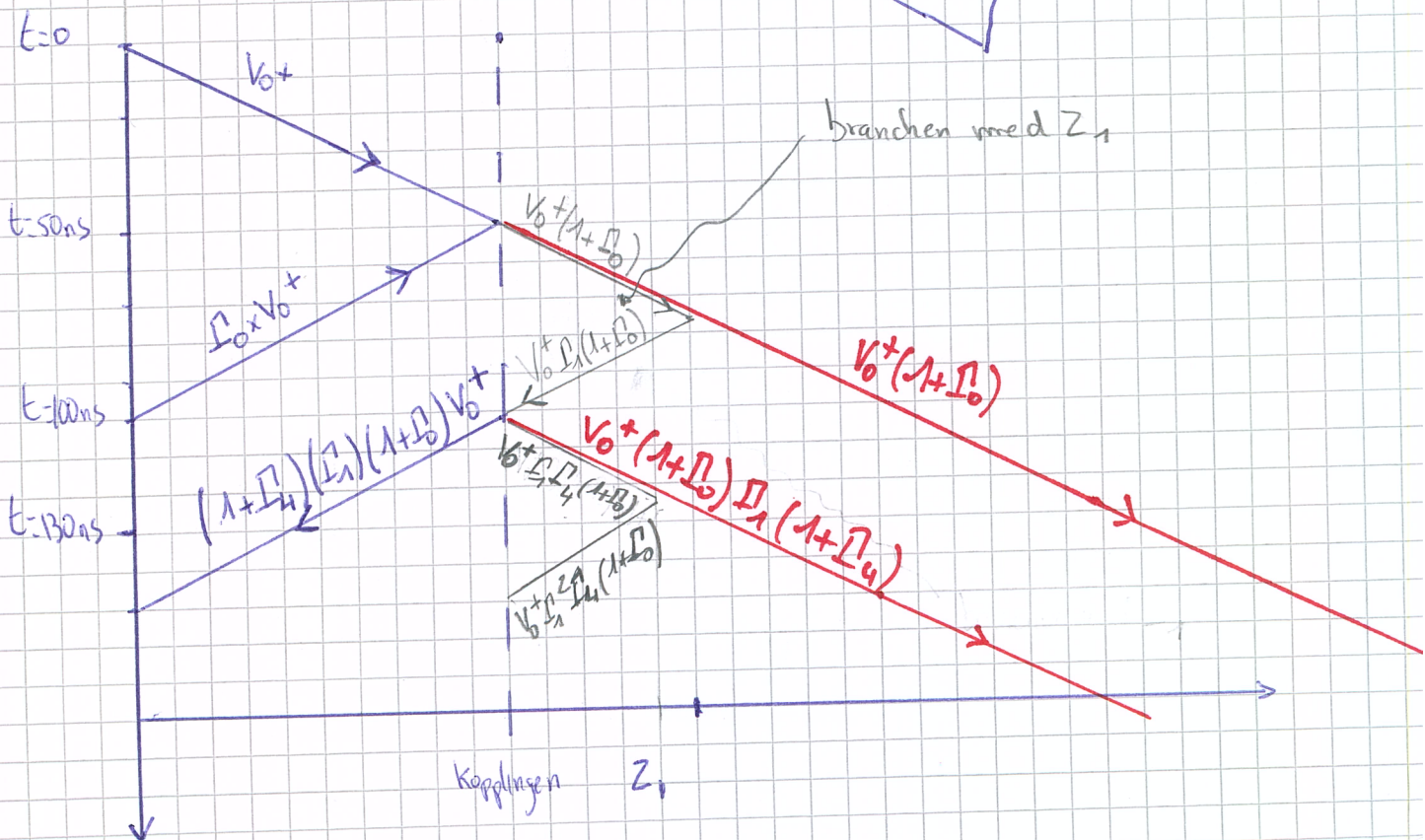
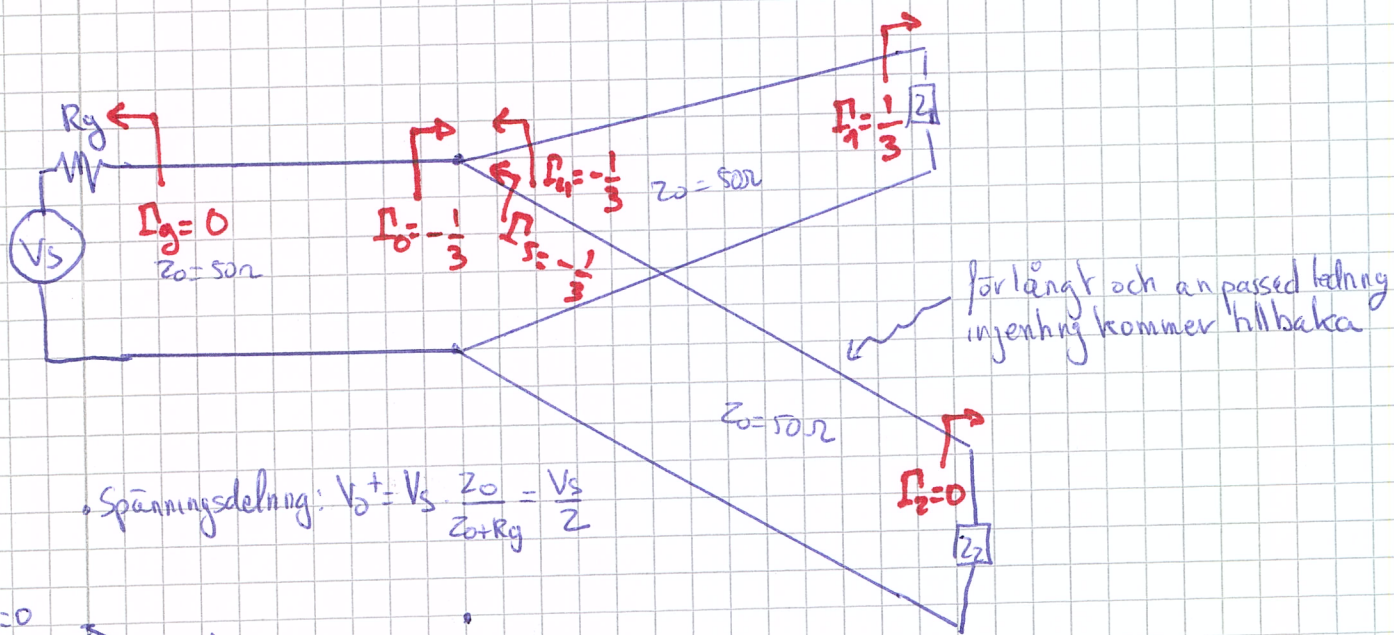

Problem 2;

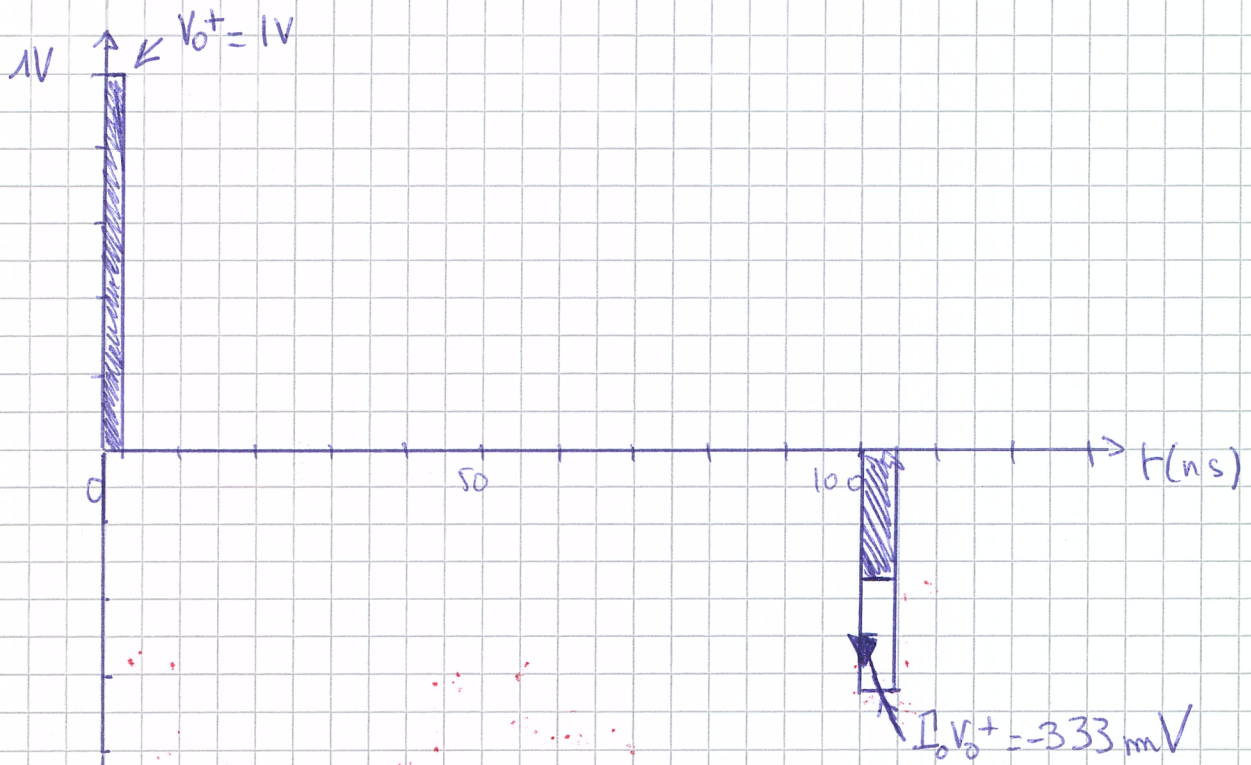
- pulsens löpheder : Generator till parallelkopplingen; $t = \frac{1.5 \cdot 10}{3 \cdot 10^8} = 50 \text{ ns}$

• från parallelkopplingen till Z_1 ; $t = \frac{7.5}{3 \cdot 10^8} = 25 \text{ ns}$

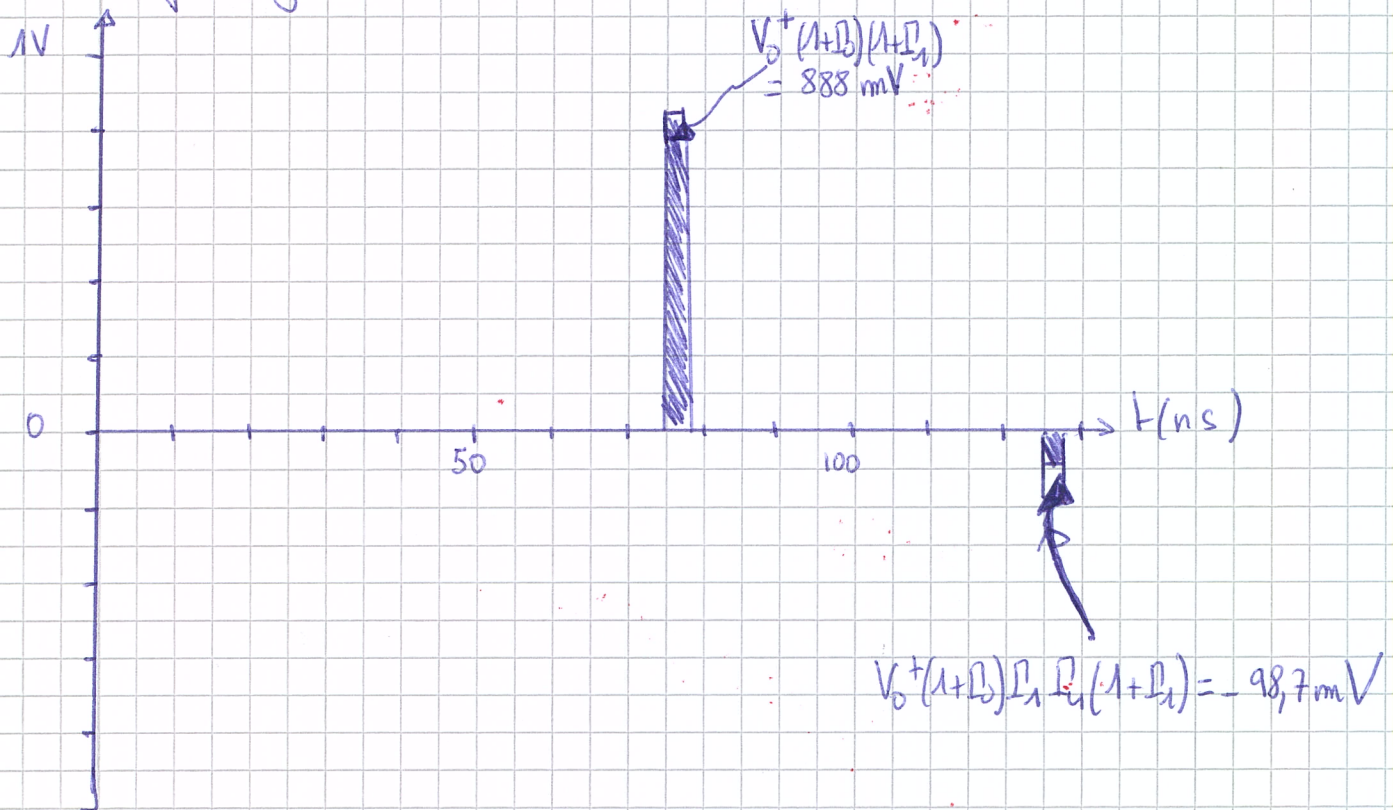
• från parallelkopplingsark till Z_2 ; $t = \frac{75 \cdot 10}{3 \cdot 10^8} = 250 \text{ ns}$

därför får man följande spänningar i A:

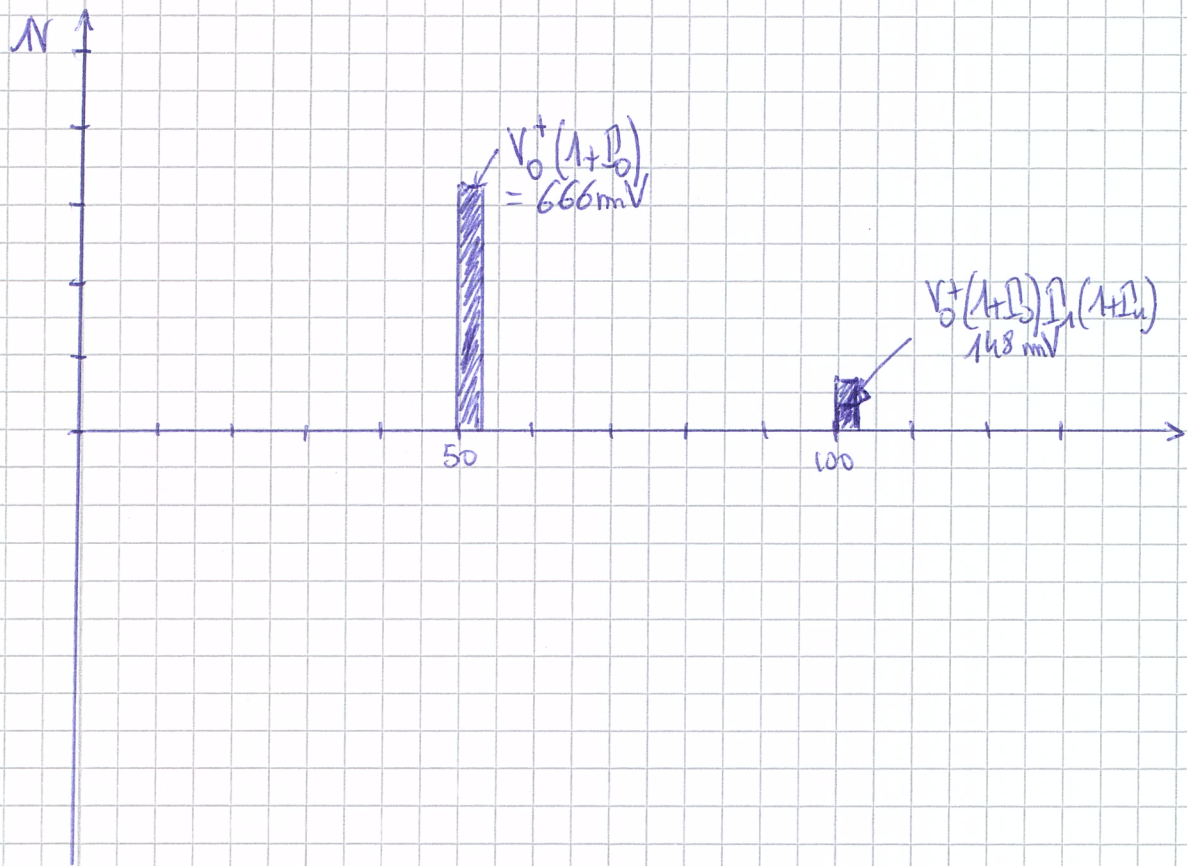

Spänningen i B:

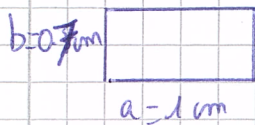

Spänningen i C: i branchen med Z_0 , Shax efter kopplingen

Problem 3:

En mod kan finnas vid $f = 21 \text{ GHz}$ bara om
 $f > f_c$ (brytfrekvens)

Rektangulär vägledare, därför TE och TM moders har samma f_c

$$f_c = \frac{c_0}{2\pi\sqrt{\epsilon_r}} \sqrt{\left(\frac{m\pi}{a}\right)^2 + \left(\frac{n\pi}{b}\right)^2}$$

$$f_c(\text{TE}_{10}) = 5 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{01}) = 7,146 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{20}, \text{TM}_{20}) = 14,28 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{20}, \text{TM}_{20}) = 10 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{11}, \text{TM}_{11}) = 8,71 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{12}, \text{TM}_{12}) = 15,13 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{21}, \text{TM}_{21}) = 12,28 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{22}, \text{TM}_{22}) = 17,43 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{30}, \text{TM}_{30}) = 15 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{31}, \text{TM}_{31}) = 16,61 \text{ GHz}$$

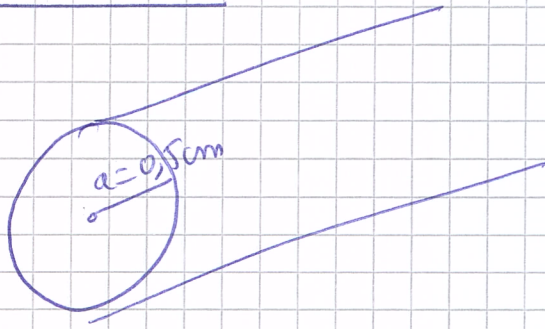
$$f_c(\text{TE}_{32}, \text{TM}_{32}) = 20,71 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TE}_{40}, \text{TM}_{40}) = 20 \text{ GHz}$$

alla moders kan
utbreda sig vid 21 GHz

Problem 4:

$f = 14 \text{ GHz}$: vilken mod kan det vara?

$$f_c(\text{TE}_{11}) = \frac{P_{11} c_0}{2\pi a \sqrt{\epsilon_r}} = 12,19 \text{ GHz}$$

$$f_c(\text{TM}_{01}) = \frac{P_{01} c_0}{2\pi a \sqrt{\epsilon_r}} = 15,92 \text{ GHz}$$

vågen utbreder sig enligt TE_{11} moden.

vilken är den "guidade våglängden"?

$$\beta = \sqrt{k^2 - \left(\frac{P_{11}}{a}\right)^2} = \sqrt{(422,9)^2 - \left(\frac{1,841}{0,005}\right)^2} = 208 \text{ mm}^{-1}$$

$$\lambda_g = \frac{2\pi}{\beta} = 30 \text{ mm}$$

avståndet som krävs för att faset ska ändras med 90°

$$\bar{a} = \frac{\lambda_g}{4} = 7,5 \text{ mm}$$

Problem 5:

Ra den tvärsnitt:

$$\sigma \cdot S_{in} = 4\pi R_2^2 S_R$$

$$S_{in} = \frac{P_T}{4\pi R_1^2} G_{DT} \quad : \text{ in-effektflödet vid objektet som skickas från sändaren}$$

$$S_R = \frac{P_L}{A_{eR}} = \frac{P_L}{\frac{\lambda^2}{4\pi} G_{DR}} \quad : \text{ in-effektflödet vid mottagaren.}$$

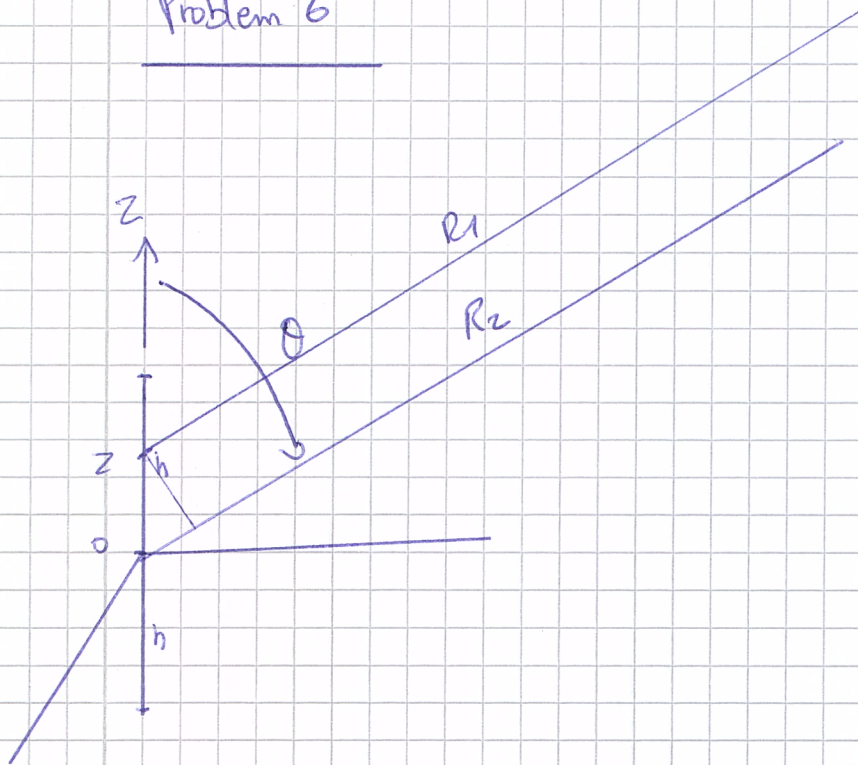
$$\Rightarrow \sigma \cdot \frac{P_T}{4\pi R_1^2} G_{DT} = 4\pi R_2^2 \cdot \frac{P_L}{\frac{\lambda^2}{4\pi} G_{DR}}$$

$$\frac{P_L}{P_T} = \frac{\sigma \cdot \lambda^2}{(4\pi)^3} G_{DT} \cdot G_{DR} \cdot \frac{1}{R_1^2 \times R_2^2}$$

Problem 6

- Spröllantennen kan ses som massa herkdipoler vid varandra.
- För avståndskillnaderna till observationen: $R_1 = R_2$ för Amplitud.
- För att räkna på fas skillnaderna: $R_1 = R_2 - z \cos \theta$

För en Hertz dipol

i fjärfältet: $E_{\theta} = \mu_0 H_{\phi}$

$$= j \frac{I_0 dl}{4\pi R} \left(\frac{e^{-j\beta R}}{R} \right) \beta \sin \theta \mu_0$$

→ integration för hela antennen:

$$\begin{aligned} E_{\theta} &= j \frac{I_0 \mu_0 \beta \sin \theta}{4\pi R} e^{-j\beta R} \int_{-h}^h \left(1 - \frac{|z|}{h}\right) e^{j\beta z \cos \theta} dz \\ &= j \frac{I_0 \mu_0 \beta \sin \theta}{2\pi R} e^{-j\beta R} \int_0^h \left(1 - \frac{z}{h}\right) \cos(\beta z \cos \theta) dz \\ &= \frac{j60}{\beta h} \frac{I_0}{R} e^{-j\beta R} \times \frac{\sin \theta (1 - \cos(\beta h \cos \theta))}{\cos^2 \theta} \end{aligned}$$

$$H_{\phi} = \frac{E_{\theta}}{n}$$

7a)

Normera last- och inimpedans

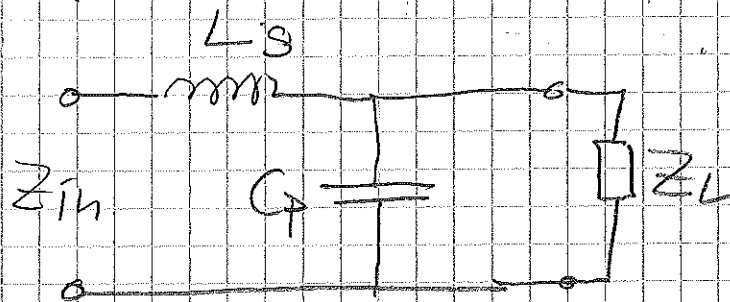
$$z_L = \frac{Z_L}{Z_0} = \frac{25 + j50}{100} = 0.25 + j0.5$$

$$z_{in} = \frac{Z_{in}}{Z_0} = \frac{60 + j180}{100} = 0.6 + j1.8$$

Markera z_L & z_{in} i Smith diagrammet

Vi ska nu förflytta oss från z_L till z_{in} genom att lägga till en förlustfri komponent i serie (= förflyttning längs konstant resistanscirkel) och en förlustfri komponent parallellt (= förflyttning längs konstant konduktanscirkel).

Vi kan börja med att lägga till en kondensator parallellt, följt av en spole i serie.

Parallellkondensatorns normerade susceptans b_p ska ta oss från y_L till y_1 längs den konstanta konduktans-cirkeln $g = 0,8$. 2 (4)

$$y_L + j b_p = y_1$$

$$(0,8 - j1,6) + j b_p = 0,8 - j0,83$$

$$\Rightarrow b_p = 0,77$$

$$\text{Bestäm } C_p = b_p Y_0 = \omega C_p$$

$$\Rightarrow C_p = \frac{b_p}{Z_0 2\pi f} = \frac{0,77}{100 \cdot 2\pi \cdot 3 \cdot 10^9} = \underline{\underline{0,41 \text{ pF}}}$$

Seriespolens normerade reaktans x_s ska ta oss från z_1 till z_{in} längs $r = 0,6$.

$$z_1 + j x_s = z_{in}$$

$$(0,6 + j0,625) + j x_s = 0,6 + j1,8$$

$$\Rightarrow x_s = 1,8 - 0,625 = 1,175$$

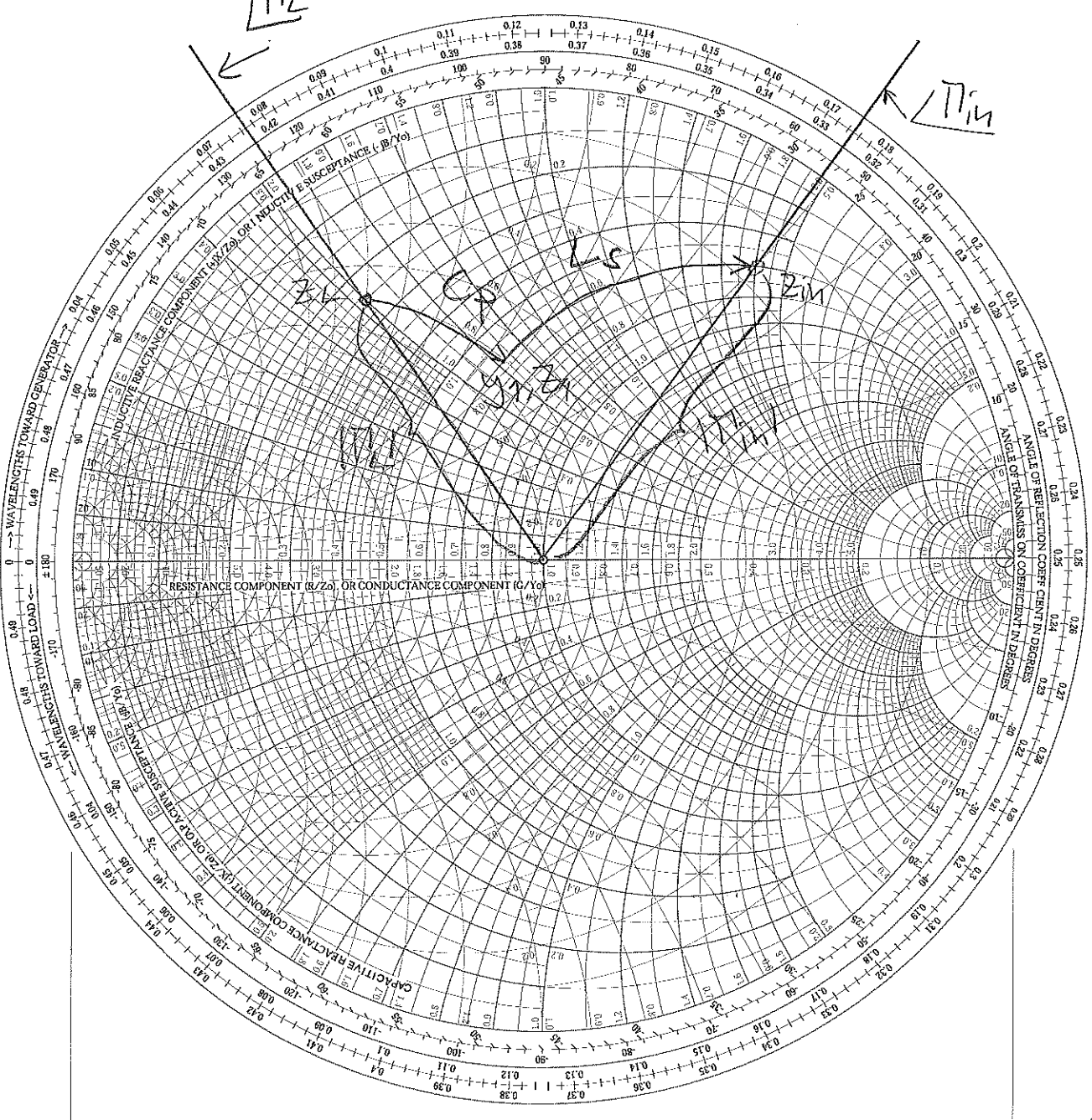
$$\text{Bestäm } L_s = x_s \cdot Z_0 = \omega \cdot L_s$$

$$\Rightarrow L_s = \frac{x_s \cdot Z_0}{2\pi f} = \frac{1,175 \cdot 100}{2\pi \cdot 3 \cdot 10^9} = \underline{\underline{6,2 \text{ nH}}}$$

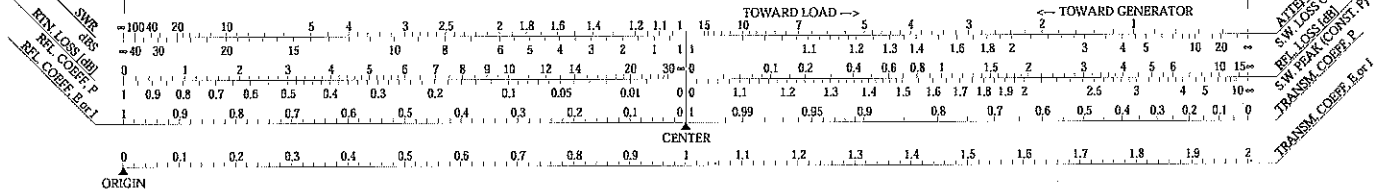
(Det går även att börja med en spole i serie följt av en parallellkondensator.)

NAME	TITLE	DWG. NO.
SMITH CHART FORM ZY-01-N	COLOR BY J. COLVIN, UNIVERSITY OF FLORIDA, 1997	DATE

NORMALIZED IMPEDANCE AND ADMITTANCE COORDINATES

RADIALLY SCALED PARAMETERS

RETURN LOSS (dB)
 SWR LOSS COEFF
 SWR LOSS COEFF
 TRANSM. COEFF. P
 TRANSM. COEFF. P

7b) Ur Smithdiagrammet avläser vi belopp och fas för Γ_L och Γ_{in} .

$$\Gamma_L = \frac{49.5}{74} \angle 125^\circ = \underline{\underline{0.67 \angle 125^\circ}}$$

$$\Gamma_{in} = \frac{57}{74} \angle 54^\circ = \underline{\underline{0.77 \angle 54^\circ}}$$